

Engel in rood

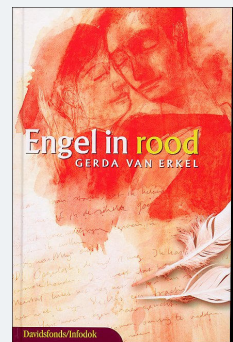

Zwg door Kees van der Pol

Zeker Weten Goed

22 July 2014

✓ Zeker Weten Goed

Auteur	Gerda van Erkel
Genre	Coming of age, Jeugdboek
Eerste uitgave	2003
Uitgever	Dauidsfonds // Infodok, Brussel
Pagina's	239

Feitelijke gegevens

- 1e druk, 2003
- 239 pagina's
- Uitgeverij: Dauidsfonds // Infodok, Brussel

Flaptekst

Drie maanden had ze gezegd. Het was lang wachten om haar te mogen zoenen. Ik nam me heilig voor dat het geen dag langer zou duren. Ik zou een stuk van mijn tong bijten en in plaats van te boksen alleen nog fluwelen handschoenen dragen.

Senne is zeventien en stapelverliefd. Op Noor, het nieuwe meisje in zijn klas. Ze is bloedmooi en sexy. Een engel, maar met een eigen willetje! Noor ziet Senne ook wel zitten, alleen... zijn driftbuien en agressieve karakter hoeft ze niet. Er is volgens haar al genoeg waanzin in de wereld. Pas als Senne erin slaagt om zich drie maanden lang te beheersen en minder opvliegend te worden, mag hij haar kussen!

Geen seconde wil Senne nog verliezen, maar goede wil is niet alles. Als de waanzin in de wereld te veel wordt, is het soms heel moeilijk om niet door het lint te gaan...

Gerda Van Erkel stelt Senne zwaar op de proef. Samen vechten ze tegen een gevoel van onmacht. Een eigentijdse love story vol verlangen, hoop en doorzettingsvermogen.

Eerste zin

Samenvatting

Senne Pockelé woont in Antwerpen: hij is een jongen van zeventien jaar die het thuis erg moeilijk heeft. Zijn ouders maken namelijk vaak ruzie en de dreiging van een scheiding.

Zijn moeder is bovendien een echte "control freak" die steeds op Senne en haar man loopt te mopperen. Ze heeft op veel dingen wat aan te merken, iets wat ze uit haar jeugd heeft meegenomen.

Daarom wil Senne de buitenwereld graag even van zich afzetten. Hij verdwijnt dan voor de problemen van de wereld,

wanneer hij naar de haven van Antwerpen gaat. Hij kan zich dan laten oplossen in het niets: het besef van tijd raakt hij dan helemaal kwijt. Het is voor hem net of er even helemaal niets is.

Maar dan gebeurt er iets belangrijks in zijn leven. Er komt een nieuw meisje in zijn klas: ze is verhuisd naar Antwerpen en omdat ze nog niet veel kinderen in de klas kent, trekt ze op met Senne: ze zit naast hem en doet o.a. een schoolproject met hem: een presentatie van een nieuwsuitzending voor het vak Nederlands. Die maken ze bij Senne thuis en dan merkt Noor al dat de vader van Senne helemaal uit zijn dak kan gaan, omdat hij niet kan slapen als hij vaak nachtdiensten draait.

Vanaf dat moment is Senne smoorverliefd op Noor, die op haar beurt ook wel verliefd op Senne is. Hij wil haar graag zoenen, maar Noor vindt dat Senne zich nogal agressief opstelt en zich vaak opvliegend gedraagt. Ze maakt een afspraak met hem dat hij haar mag pas kussen, als hij zich drie maanden kan beheersen. Symbool daarvan is dat ze een stel rode laarzen gaan kopen en ze geeft een van die laarzen aan Senne mee: als hij zich drie maanden weet te beheersen, mag hij haar deze laars aantrekken: de andere neemt ze zelf mee naar huis.

Noor heeft een bepaald wereldbeeld: ze vindt dat er al veel te veel agressie in de wereld is en ze wil van haar kant proberen de wereld een klein beetje beter te maken. Ze geeft steeds aanwijzingen aan klasgenoten om zich beter te gedragen. Ze wil dat de mensen onderling goed met elkaar om gaan. Dat is natuurlijk een hele opgave, want de roman speelt zich af tegen de achtergrond van de aanslagen op het WTC-gebouw in New York. Twee vliegtuigen storten zich in 2001 de Twin Towers binnen en de hele wereld lijkt op zijn kop gezet. Maar Noor is anders ingesteld, daarom helpt ze ook als vrijwilligster in een kindertehuis "De Appeltuin". Ze is daar erg geliefd en ook Senne gaat later enkele keren mee om haar met de gehandicapte kinderen te helpen. Hij vindt het helpen in het tehuis nog leuk ook.

Ook Noor heeft in het verleden al genoeg meegemaakt. Zo heeft ze (toen ze klein was) haar broertje Joachim verloren aan leukemie. Dat heeft een enorme indruk op haar gemaakt. Senne ziet dat voor de eerste keer, wanneer hij foto's van haar scant voor haar computer. Het lukt Senne niet om zijn agressiviteit in één keer kwijt te raken. De eerste keer dat hij toch weer agressief wordt, is op de squashbaan en de tweede keer wanneer hij in een discussie over de Amerikaanse aanpak van de Taliban voor "schijthuis" wordt uitgemaakt. Hij pakt de jongen die hem op school tijdens de les uitscheldt, stevig aan. Het komt hem weer op een strafstudie te staan op school. En natuurlijk een herstart van de drie maanden: Noor wil hem die kans nog wel geven.

Thuis heeft hij gemerkt dat zijn moeder een lijstje heeft opgesteld voor de verdeling van de spullen bij een eventuele scheiding. Ook merkt hij bij het doorzoeken van haar spullen een spannend lingersetje op. Hij verdenkt zijn moeder ervan een uitscheiding uit te lokken: heeft ze misschien een minnaar? Hij ontwikkelt ook theorieën over het menselijk gedrag: het zwartepietensysteem: elk mens heeft in zijn leven een beweegreden/oorzaak om de rest van zijn leven aan op te hangen (zie voor de verklaring van het zwartepietensysteem de uitgebreide toelichting hieronder die Gerda van Erkel in een interview gaf). Zijn vader heeft dat en zijn moeder, maar ook Noor (bijvoorbeeld de dood van haar broertje). Intussen ziet hij wel hoe ontspannen de ouders van Noor met elkaar omgaan. Dat had hij zich ook graag toegewenst.

Senne raakt opnieuw in de problemen als blijkt dat zijn vader weer overspannen is. Die blijft gewoon elke dag op zijn bed liggen. Wat daarvan de oorzaak precies, weten Senne en zijn moeder niet. De enige persoon met wie zijn vader

erover wil praten, is zijn therapeute.

Zijn moeder kan de problemen niet meer aan en vertrekt voor een poosje naar haar eigen moeder. Dat is in principe het begin van het einde. Maar zijn moeder gaat Senne en zijn vader toch weer missen en ze komt terug naar huis. Maar de vader van Senne voelt zich nu helemaal niet lekker meer: hij voelt zich in het nauw gedreven door zijn echtgenote en hij verlaat nu zelf het huis. Hij gaat naar zijn eigen vader; dat gebeurt nadat deze opa van Senne een lichte beroerte heeft gekregen. Eerst lijkt het vertrek nog niet definitief, maar na een tijdje besluit zijn vader om niet meer terug te komen. Hij kan het best redden zonder zijn vrouw.

Senne blijft zijn vader regelmatig opzoeken, en op die manier komt hij tijdens lange wandelingen te weten wat er precies met zijn vader aan de hand is. Het blijkt dat hij heel vroeger in een tehuis heeft gezeten en het daar helemaal niet naar zijn zin had. Hij wilde het liefst vertrekken, maar hij moest er een lange tijd blijven. Zijn vrouw heeft thuis vaak de leiding en nu kan hij zich maar heel moeilijk uiten.

Bij de afspraak tussen Senne en Noor hoort ook dat Senne en Noor zich niet als een verliefd paartje mogen gedragen en om die reden zal Senne zich vaak moeten inhouden. Hij wil haar natuurlijk graag aanraken. Bovendien mogen ze niemand van de afspraak op de hoogte stellen. Het lukt Senne niet om dat voor zijn vader geheim te houden. Noor is dan weer een beetje bos en teleurgesteld. Het gaat wel wat beter met het beteugelen van zijn agressie, want hij gaat een keer met Noor naar de Night of The Proms in het Antwerps Sportpaleis en onderweg er naar toe worden ze in de tram erg getreiterd door voetbalhooligans van FC Antwerp. Maar mede door Noor weet Senne zich deze keer wel te beheersen en ze verlaten de tram zonder te vechten. Dat sterkt hem echt in de gedachte dat het uiteindelijk gaat lukken. Op 23 januari 2002 zal het zover zijn dat hij Noor echt mag kussen. Hij telt werkelijk de dagen af.

Senne neemt ook een baantje bij een viswinkel waar hij wat afleiding vindt. In het begin is het allemaal erg moeilijk, maar het werk went toch wel en hij heeft geld om wat beter rond te komen. Hij moet ook nog een schuld aflossen bij zijn vader: de aanschaf van een vaatje bier voor het vieren van zijn 18e verjaardag en de vergoeding van de schade aan een kapot geschopte deur.

Op een familiefeest komt hij ook nog een nichtje tegen die zich steeds van uiterlijk verandert en nooit een en dezelfde persoon is. Noor en Senne gaan samen vaak squashen; dat is een snelle sport, waarin Senne zijn agressiviteit kwijt kan. Ze nodigen ook zijn nichtje uit om mee te doen, maar die blijkt toch weer heel wispelturig.

Een van de problemen die hij later ondervindt, is dat zijn opa opnieuw een hersenbloeding krijgt en deze keer is het fataal. Hij is bang dat zijn vader nu een terugval krijgt, maar het omgekeerde is het geval. Hij ziet dat zijn vader het overlijden goed oppakt en dan kan Senne ook verder met zijn leven. Op Oudejaarsdag wordt zijn opa begraven en zijn moeder neemt op dat moment Sennes baan in de viswinkel waar. Zij mag namelijk niet op de begrafenis komen van Sennes vader. Noor is er wel, maar ze doen net of ze een gewone vriendin van hem is.

Zijn moeder lijkt de draad van haar leven weer een beetje op te pakken en gaat intussen regelmatig uit met andere mannen. Ook zijn vader heeft intussen een nieuwe vriendin. Senne weet daar niet zo goed raad mee. Hij besluit niets over de ene ouder te vertellen als hij bij de andere op bezoek is en dat geldt ook andersom. Zijn ouders hebben nog wel vaak ruzie over de telefoon, waarbij het meestal om geld voor Senne gaat. Op den duur wil zijn vader toch ineens een echtscheiding doorzetten en dat betekent dat het huis verkocht moet worden. Dat is een tegenvaller voor zijn moeder, maar uiteindelijk stemt ze er toch mee in.

Als zijn nichtje hem weer een keer opbelt en hem vertelt dat ze het huis is uitgezet, gaan Senne en Noor naar haar toe. Haar moeder is boos geworden, omdat blijkt dat ze lesbienne is. Ze weet eindelijk wat er met haar aan de hand

is en ze kon zich daarvoor geen houding geven, waardoor ze steeds van uiterlijk veranderde. Later wordt ze toch weer door haar moeder in huis opgenomen.

Noor weet dit allemaal rustig op te lossen. Ze viert Oudejaars met een stel vrienden van school en ook op dat moment is het voor Senne ontzettend moeilijk om niet te laten zien hoe verliefd hij op zijn Rode Engel is. Maar de beloning komt intussen steeds dichterbij: 23 januari 2002; Senne verlangt heel erg naar Noor en hij houdt het deze keer wel vol en mag de beloning uiteindelijk incasseren. Op de dag dat de drie maanden voorbij zijn, gaat hij naar het huis van Noor: ze heeft haar korte spijkerrokje en haar rode truitje speciaal voor hem aangedaan. Hij heeft de rode laars meegenomen en mag deze bij Noor aantrekken. Daarna mag hij haar uitkleden en zoenen.

Motto

De schrijfster geeft haar roman een motto mee: enkele regels uit een liedje van de Nederlandse cabaretier Bram Vermeulen:

*Samen wezen in het donker
Samen zijn we niet meer bang
Hou mijn handen vast
hou mijn handen vast
Ik weet dat alles kan*

Het is een heel mooi motto voor het boek. De problemen van mensen kun je samen oplossen. Door elkaar te helpen kun je de problemen van medemensen oplossen. Senne is door zijn opvoeding heel agressief en Noor probeert hem te begeleiden door hem een mooie belofte voor te houden: je mag me over drie maanden kussen. Maar ze moet hem wel bijstaan in de moeilijke periode die Senne meemaakt door de ruzie tussen en de scheiding van zijn ouders. Dat is het duidelijkst te zien in de situatie wanneer Senne door voetbalhooligans getreiterd wordt in de tram. Noor weet hem dan zo te helpen dat hij rustig kan blijven.

Titelverklaring

Gerda van Erkel heeft in een interview de titel zelf verklaard. *Noor is Sennes 'reddende engel', zoals ze dat ook voor de andere klasgenoten probeert te zijn door hen te prijzen, of hen te helpen om een beter mens te worden... Het is haar manier om met haar vroegere machteloosheid te leren omgaan: ze vindt het immers verschrikkelijk dat ze niets voor haar broertje heeft kunnen doen. Ze weigert om zich neer te leggen bij absolute machteloosheid: waar ze iets kan veranderen, zal ze dat proberen. Daarnaast is 'engel' ook een ander woord voor lieveling, schat... Rood verwijst dan weer naar het strakke truitje dat Noor draagt die eerste keer dat ze bij Senne thuis komt. Normaal draagt een engel een lang, wit, wapperend gewaad, maar Noor is een engel op aarde, een engel in de 21ste eeuw. Tot slot komen daar nog de rode laarsjes bij (aardse vleugeltjes?).*

Structuur & perspectief

Structuur

Het verhaal is opgebouwd uit 51 hoofdstukken. Ze hebben wel een nummer maar geen titel. Soms zijn deze hoofdstukken heel kort: 1 à 2 bladzijden. Op een enkele uitzondering in het begin na, wordt de roman in de chronologische volgorde verteld. De vertelde tijd is van begin september 2001 tot 23 januari 2002. Het boek heeft een opening in handeling en een gesloten einde (want de opdracht is vervuld).

Vertelwijze

Het verhaal wordt in de ikvorm verteld door de 17-jarige Senne. In de roman is hij jarig: hij wordt dan 18 jaar. We leren dan ook zijn gevoelens voor Noor en gedachten over het leven kennen. Senne vertelt in de o.v.t. als een achterafverteller. Het lijkt er dus op alsof alles al gebeurd is op het moment dat hij het verhaal aan zijn lezers vertelt.

Decor

De roman speelt zich af in het jaar 2001. Daarvoor zijn concrete aanwijzingen te vinden. Een van de belangrijkste is de terroristische aanval op het WTC-gebouw in New York. Die vond plaats op 11 september 2001. In de weken erna valt Amerika Afghanistan binnen: het is dan oktober 2001. Senne gedraagt zich dan weer agressief en hij denkt aan de drie maanden die dan opnieuw beginnen te tellen (8 januari). Uiteindelijk wordt de bewuste datum dat hij zijn vriendin mag kussen 23 januari en op die dag eindigt het verhaal dan ook: op de laatste bladzijde geeft hij haar zijn eerste echte liefdeskus.

De ruimte wordt heel duidelijk aangegeven: Senne woont in Antwerpen: wanneer hij zich ellendig voelt gaat hij naar de kaai (haven). Ze gaan ook samen een keer naar het Antwerps Sportpaleis voor het bijwonen van een concert van The Night of The Proms. Ook Noor woont in Antwerpen. Zijn vader verhuist op een bepaald moment naar het dorpje Brakel, waar Sennes opa woont. Hij gaat zijn vader daar enkele keren bezoeken en zijn opa wordt er ook begraven.

Recensies

"De auteur Van Erkel scoort door haar vakkennis en vlotheid, maar laat zich hier en daar tot overacting en prekerigheid verleiden."

<http://bib.boutersem.be/d...d=74993&q=>

"Dit is een boek dat beklijft, een eigentijds liefdesverhaal waarin verlangen, hoop en doorzettingsvermogen zich met elkaar vervlechten."

<http://users.skynet.be/ge...20rood.htm>

Bronnen

Informatie over de schrijfster.

<http://www.villakakelbont...d%7Cid=311>